

Modül (öneri) No	175
Öğrenme Alanı (Temel konu)	Tevhid
Modül (Alt Konu)	Kâinattan Tevhid Delilleri
Amaçlar	Kainattaki her bir unsurun Allahın varlık, birliğine delil olduğunu ve onu tanıttırdığını kavrar.
Süre	40 dk
Seviye	Seviye-3
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	Kişileştirme Kavram Haritası
Materyal ve Teknoloji	
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Etkinlik-1 – Yağmur Bulut Rüzgâr Gök Gürültüsü ve Şimşek kavramları tahtaya listelenir. – Öğrenciler 4 5 gruba ayrılır – Öğrencilere “kişileştirme” etkinliği açıklanır. (Yani her bir gruba yukarıdaki hava unsurlarından bir isim verilir.) – Verilen kavramlarla ilgili bilgileri sanki kendilerini anlatıyorlarmış gibi yazmaları istenir. – Her kavram grup temsilcisi tarafından tahtada anlatılır. (Yani her kavram görev bakımından tanımlanır.) Etkinlik-2 – Öğrenciler 3-4 kişilik gruplara ayrılır. – Öğrencilerden “Rüzgâr Bulut Yağmur Gök Gürültüsü Şimşek” konularını kapsayan bir kavram haritası yapmaları istenir. – Kavram haritaları gruplar tarafından tahtada açıklanır. – Tahtaya hep birlikte bir kavram haritası yapılır.
Ölçme ve Değerlendirme	İhtiyacım Var Etkinliği Bir yağmur damlasının oluşması için neler ihtiyaç olduğu öğrencilere sorulur. Verdikleri cevaplarla bir damla için yağmurla ilgili bütün unsurların yaratılması gerektiğine dikkat çekilir zira bütün unsurlara bir tek hakimin hükmetmesi dolayısıyla kainatın bütünün bir olan Allah’ın hükümlerinde olduğu kavratılır.

İlişkili Metinler

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ¹

Ayetül Kübra İkinci Mertebe: Sonra, dünyaya gelen o yolcu adama ve misafire, cevvi-i sema denilen ve mahşer-i acaib olan feza gürültü ile konuşarak bağıyor:

“Bana bak! Merakla aradığını ve seni buraya göndereni benimle bilebilir ve bulabilirsin” der.

O misafir, onun ekşi fakat merhametli yüzüne bakar, müthiş fakat müjdeli gürültüsünü dinler, görür ki:

Zemin ile asuman ortasında muallâkta durdurulan bulut, gayet hakîmâne ve rahîmâne bir tarzda zemin bahçesini sular ve zemin ahalisine âb-ı hayat getirir ve harareti, yani yaşamak ateşinin şiddetini ta’dil eder ve ihtiyaca göre her yerin imdadına yetişir. Ve bu vazifeler gibi çok vazifeleri görmekle beraber, muntazam bir ordunun acele emirlere göre görünmesi ve gizlenmesi gibi, birden cevvi dolduran o koca bulut dahi gizlenir, bütün eczaları istirahatete çekilir, hiçbir eseri görülmez. Sonra, “Yağmur başına arş!” emrini aldığı anda, bir saat, belki birkaç dakika zarfında toplanıp cevvi doldurur, bir kumandanın emrini bekler gibi durur.

Sonra o yolcu, cevdeki rüzgâra bakar, görür ki: Hava o kadar çok vazifelerle gayet hakîmâne ve kerîmâne istihdam olunur ki, güya o câmid havanın şuarsuz zerrelere her bir zerresi, bu Kâinat Sultanı’ndan gelen emirleri dinler, bilir ve hiçbirini geri bırakmayarak, o kumandanın kuvvetiyle yapar ve intizamla yerine getirir bir vaziyetle, zeminin bütün nüfuslarına nefes vermek ve zîhayata lüzumu bulunan hararet ve ziya ve elektrik gibi maddeleri ve sesleri nakletmek ve nebatatın telkisine vasıta olmak gibi çok küllî vazifelerde ve hizmetlerde bir dest-i gaybî tarafından gayet şuurkârâne ve alîmâne ve hayatperverâne istihdam olunuyor.

Sonra yağmura bakıyor, görür ki: O latif ve berrak ve tatlı ve hiçten ve gaybî bir hazine-i rahmetten gönderilen katrelerde o kadar Rahmanî hediyeler ve vazifeler var ki; güya “Rahmet, tecessüm ederek katreler suretinde hazine-i Rabbaniyeden akıyor” manasında olduğundan, yağmura “rahmet” namı verilmiştir.

Sonra şimşeğe bakar ve ra’dı (gök gürültüsü) dinler, görür ki, pek acib ve garip hizmetlerde çalıştırılıyorlar.

Sonra gözünü çeker, aklına bakar, kendi kendine der ki:

“Atılmış pamuk gibi bu câmid, şuarsuz bulut, elbette bizleri bilmez ve bize acıyıp imdadımıza kendi kendine koşmaz ve emirsiz meydana çıkmaz ve gizlenmez. Belki gayet Kadîr ve Rahîm bir Kumandan’ın emriyle hareket eder ki, bir iz bırakmadan gizlenir ve def’aten meydana çıkar, iş başına geçer. Ve gayet Fa’al ve Müteal ve gayet cilveli ve haşmetli bir Sultan’ın fermanıyla ve kuvvetiyle vakit be vakit cevvi âlemini

¹ Rahman ve Rahîm olan Allah’ın adıyla.

doldurup boşaltır ve mütemadiyen hikmetle yazar ve paydos ile bozar tahtasına ve mahv ve ispat levhasına ve haşır ve kıyamet suretine çevirir. Ve gayet lütufkâr ve ihsanperver ve gayet keremkâr ve rububiyetperver bir Hâkim-i Müdebber'in tedbiriyle rüzgâra biner ve dağlar gibi yağmur hazinelerini bindirir, muhtaç olan yerlere yetişir. Güya onlara acıyıp ağlayarak, göz yaşlarıyla onları çiçeklerle güldürür, güneşin şiddet-i ateşini serinlendirir. Ve sünger gibi, bahçelerine su serper ve zemin yüzünü yıkar, temizler.”

Hem o meraklı yolcu kendi aklına der: “Bu câmid, hayatsız, şuursuz, mütemadiyen çalkanan, kararsız, fırtınalı, dağdağalı, sebatsız, hedefsiz şu havanın perdesiyle ve zâhirî suretiyle vücuda gelen yüz binler hakîmâne ve rahîmâne ve sanatkârâne işler ve ihsanlar ve imdatlar bilbedahe ispat eder ki, bu çalışkan rüzgârın ve bu cevval hizmetkârın kendi başına hiçbir hareketi yok; belki gayet Kadîr ve Âlîm ve gayet Hakîm ve Kerîm bir Âmir'in emriyle hareket eder. Güya her bir zerresi her bir işi bilir ve o Âmir'in her bir emrini anlar ve dinler bir nefer gibi, hava içinde cereyan eden her bir emr-i Rabbanîyi dinler, itaat eder ki, bütün hayvanatın teneffüsüne ve yaşamasına ve nebatatın telkiline ve büyümesine ve hayatına lüzumlu maddelerin yetiştirilmesine ve bulutların sevk ve idaresine ve ateşsiz sefinelerin seyr ü seyahatine ve bilhassa seslerin ve bilhassa telsiz telefon ve telgraf ve radyo ile konuşmaların îsâline ve bu hizmetler gibi umumî ve küllî hizmetlerden başka, azot ve müvellidü'l-humuza (oksijen) gibi iki basit maddeden ibaret olan havanın zerrelere, birbirinin misli iken zemin yüzünde yüz binler tarzda bulunan Rabbanî sanatlarda kemal-i intizam ile bir dest-i hikmet tarafından çalıştırılıyor görüyorum. Demek,

² وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

ayetinin tasrihiyle, rüzgârın tasrihiyle hadsiz Rabbanî hizmetlerde istimal ve bulutların teshiriyle hadsiz Rahmanî işlerde istihdam ve havayı o surette icad eden, ancak Vâcibü'l-Vücud ve Kâdir-i Küllî Şey ve Âlîm-i Küllî Şey bir Rabb-i Zülcelâli Velikram'dır” der, hükmeder.

Sonra yağmura bakar, görür ki: Yağmurun taneleri sayısınca menfaatler ve katreleri adedince Rahmanî cilveler ve reşhaları miktarınca hikmetler, içinde bulunuyor. Hem o şirin ve latif ve mübarek katreler, o kadar muntazam ve güzel halk ediliyor ki, hususan yaz mevsiminde gelen dolu, o kadar mizan ve intizam ile gönderiliyor ve iniyor ki, fırtınalar ile çalkanan ve büyük şeyleri çarpıştıran şiddetli rüzgârlar, onların muvazene ve intizamlarını bozmuyor; katreleri birbirine çarpıp, birleştirip, zararlı kütleler yapmıyor. Ve bunlar gibi çok hakîmâne işlerde ve bilhassa zihayatta çalıştırılan basit ve câmid ve şuursuz müvellidü'l-mâ ve müvellidü'l-humuza (hidrojen, oksijen) gibi

² Ve rüzgârları sevk etmesinde ve gökle yer arasında Allah'ın emrine boyun eğmiş bulutlarda [aklını kullanan bir topluluk için Allah'ın varlık ve birliğine, kudret ve rahmetine işaret eden nice deliller vardır] (Bakara Suresi: 164.)

iki basit maddeden tereküp eden bu su, yüz binlerle hikmetli ve şuurlu ve muhtelif hizmetlerde ve sanatlarda istihdam ediliyor. Demek, bu tecessüm etmiş ayn-ı rahmet olan yağmur, ancak bir Rahman-ı Rahîm'in hazine-i gaybiye-i rahmetinde yapılıyor ve nüzulüyle,

وَهُوَ الَّذِي يَنْزِلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ³

ayetini maddeten tefsir ediyor.

Sonra ra'dı dinler ve berke (şimşeğe) bakar, görür ki: Bu iki hâdis-i acîbe-i cevviye tam tamına⁴ وَيَسْجِحُ الرِّعْدَ بِحَمْدِهِ ve

يَكَادُ سَنَا بَرْقُهُ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ⁵ ayetlerini maddeten tefsir etmekle beraber, yağmurun gelmesini haber verip, muhtaçlara müjde ediyorlar.

Evet, hiçten, birden harika bir gürültü ile cevvi konuşturmak ve fevkalâde bir nur ve nâr ile zulmetli cevvi ışıkla doldurmak ve dağvârî pamuk-misal ve dolu ve kar ve su tulumbası hükmünde olan bulutları ateşlendirmek gibi hikmetli ve garabetli vaziyetlerle, baş aşağı, gafil insanın başına tokmak gibi vuruyor, “Başını kaldır, kendini tanıttırmak isteyen fa'al ve kudretli bir Zâtın harika işlerine bak. Sen başıboş olmadığın gibi, bu hâdiseler de başıboş olamazlar. Her birisi çok hikmetli vazifeler peşinde koşturuluyorlar. Bir Müdebbir-i Hakîm tarafından istihdam olunuyorlar” diye ihtar ediyorlar.

İşte, bu meraklı yolcu, bu cevvdde, bulutu teshirden, rüzgârı tasriften, yağmuru tenzilden ve hâdisat-ı cevviyeyi tedbirden tereküp eden bir hakikatin yüksek ve aşikâr şahadetini işitir:

أَمَنْتُ بِاللَّهِ der. Yani, “Allah’a ve bunları yaratana ve tedbirini

görene tam iman ettim” der. Birinci Makamın İkinci Mertebesinde,

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الوجودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وجودِهِ الْجَوْشَجُ بِمَجْمَعِ مَا فِيهِ بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ التَّسْخِيرِ وَالتَّصْرِيفِ وَالتَّنْزِيلِ وَالتَّوْبِيحِ الْوَاسِعَةِ الْمَكْمَلَةِ بِالشَّاهِدَةِ⁶

fıkrası, bu yolcunun cevve dair mezkûr müşahadatını ifade eder.

(Şuâlar, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2024, s. 130-134)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ⁷
وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ⁸

³ İnsanlar ümitsizliğe düştüklerinde yağmuru indiren ve rahmetini her tarafa yayan da Odur (Şûra Suresi: 28.)

⁴ Gök gürültüsü Onu hamd ederek tesbih eder (Ra'd Suresi: 13.)

⁵ Şimşeğin parıltısı ise neredeyse gözleri alıverir. (Nur Suresi: 43.)

⁶ Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur O öyle bir Vâcibü'l-Vücd'dur ki, vüs'at ve mükemmeliyeti bilmüşahede görünen teshir, tasrif, tenzil ve tedbir hakikatlerinin azamet-i ihatasının şahadetiyle, cevvi-i sema bütün içindekilerle beraber Onun vücub-u vücuduna delâlet eder.

⁷ Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilginiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

⁸ Duaları şu sözlerle sona erer: “Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur” (Yunus Suresi: 10.)
